

RMG Risk Management Group

WINTERPLAN LUCHTWEGINFECTIES

AANVULLENDE INFORMATIE BIJ DE AANBEVELINGEN EN GEBRUIKTE TERMEN

Voor meer informatie, raadpleeg [de website van de FOD Volksgezondheid](#).

Het “Winterplan Luchtweginfecties”

Code geel is de tweede fase van het jaarlijks terugkerende “Winterplan Luchtweginfecties”, dat werd opgemaakt door de Risk Management Group van de FOD Volksgezondheid, in samenwerking met de medische en maatschappelijke experts, vertegenwoordigers van de overheden en alle deelstaten, en goedgekeurd door de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid en Welzijn. Het Winterplan Luchtweginfecties heeft als doel de bevolking en de zorgsector te helpen ieders eigen verantwoordelijkheid te nemen in het beheersen van de jaarlijkse luchtweginfectie pieken, door het geven van aanbevelingen (raadgevingen, geen maatregelen of verplichtingen) per waarschuwningsniveau voor elke sector, die de balans trachten bewaren tussen maximale sociale vrijheid enerzijds en medische veiligheid anderzijds.

De doelen van het Winterplan Luchtweginfecties en de aanbevelingen van de Risk Management Group zijn om 1) de bevolking en de zorgsector goed te informeren zodat ieder de eigen verantwoordelijkheid kan nemen; 2) de verspreiding van luchtwegkiemen en infecties tijdens de pieken in de wintermaanden te beperken; 3) kwetsbare personen te beschermen tegen ernstige infecties, complicaties en overlijden; 4) de druk op het zorgsysteem te vermijden zodat alle zorg normaal en tijdig kan doorgaan; 5) ervoor te zorgen dat het dagelijkse leven en het mentale welzijn niet in het gedrang komen.

De waarschuwningsniveaus:

- **Code groen:** lage circulatie van respiratoire pathogenen; de druk op het zorgsysteem is onder controle.
- **Code geel:** toename van de circulatie van respiratoire pathogenen maar de druk op het gezondheidszorgsysteem blijft onder controle.
- **Code oranje:** belangrijke druk op het gezondheidszorgsysteem, waardoor extra aanbevelingen en acties noodzakelijk zijn om het fenomeen in te dammen.
- **Code rood:** hoog risico op overbelasting van het gezondheidszorgsysteem.

Hoe wordt het waarschuwningsniveau bepaald?

De Respi-Radar is een werkinstrument dat toelaat om op een gestandaardiseerde wijze een waarschuwningsniveau te bepalen, dat de ernst van de epidemiologische situatie van respiratoire infecties en de druk op het gezondheidszorgsysteem karakteriseert. De Respi-Radar baseert zich op

RMG Risk Management Group

cijfers afkomstig uit peilpraktijken van huisartsen, ziekenhuizen, woonzorgcentra en de surveillance van afvalwater in waterzuiveringsstations.

Sciensano volgt de Respi-Radar nauw op, en bij elk signaal van verandering zal de Risk Assessment Group – met wetenschappers, experts en actieve zorgprofessionals - eerst een risicoanalyse maken, waarna het waarschuwingsniveau omhoog of omlaag gebracht kan worden.

Wie doet wat?

Sciensano volgt de epidemiologische situatie nauw op via de Respi-Radar, de **Risk Assessment Group** bepaalt op basis van de Respi-Radar en de situatie in het zorgsysteem het waarschuwingsniveau, en de **Risk Management Group** maakt bij elk niveau de gepaste aanbevelingen, rekening houdend met de situatie in de samenleving. De **FOD Volksgezondheid** communiceert deze vervolgens, en de **experten** geven meer uitleg bij de aanbevelingen.

De aanbevelingen meer in detail

De **basisaanbevelingen** blijven in alle situaties geldig, in het bijzonder bij omgang met zieke en kwetsbare mensen.

De **bijkomende aanbevelingen** in code geel leggen de nadruk op correcte ventilatie en herhalen het belang van vaccinatie.

Ventilatie is heel efficiënt in het beperken van de overdracht van respiratoire infecties tussen mensen in alle binnenruimten. Thuis, op het werk, in klaslokalen, in het openbaar vervoer, in winkels, horecazaken en bij publieke indoor events kan je een aantal stappen ondernemen:

1. **Zet ramen en deuren open:** Zorg voor een constante toevoer van frisse lucht door ramen en deuren regelmatig te openen, bij voorkeur aan tegenovergestelde zijden van de ruimte (doorluchten) om een goede luchtstroom te creëren.
2. **Ventileer regelmatig:** Ventileer de ruimte meerdere keren per dag, vooral in drukbezochte ruimtes zoals woonkamers, kantoren, en klaslokalen. Idealiter ventileer je elk uur voor minstens enkele minuten.
3. **Monitor de luchtkwaliteit:** Gebruik eventueel een CO₂-meter om de luchtkwaliteit te meten. Hoge CO₂-waarden kunnen duiden op onvoldoende ventilatie, wat het risico op infecties kan verhogen. Kijk de richtlijnen na voor een correct gebruik en interpretatie [38]. De aanbevelingen in België zijn afhankelijk van de sector en de context (bijvoorbeeld woningen, scholen, kantoren, of industriële sectoren, klaslokalen). Algemeen wordt voor de binnenluchtkwaliteit voor woonomgevingen en kantoren een CO₂-concentratie van maximaal **900 ppm** (parts per million) aanbevolen. Bij waarden tussen **900 en 1200 ppm** kan de luchtkwaliteit nog als aanvaardbaar worden beschouwd, maar wordt ventilatie sterk

RMG Risk Management Group

aanbevolen. Wanneer de concentratie boven **1200 ppm** stijgt, wordt ventilatie noodzakelijk. Meer informatie op <https://www.health.belgium.be/nl/aanbevelingen-voor-co2-sensoren>.

- 4. Gebruik mechanische ventilatiesystemen correct:** Als je een mechanisch ventilatiesysteem hebt, zoals een afzuigstelsel of balansventilatie, zorg er dan voor dat het goed werkt, regelmatig onderhouden en afgesteld is, en schakel het in op een hogere stand als er meerdere mensen in de ruimte zijn.
- 5. Luchtzuivering:** In ruimtes waar natuurlijke ventilatie moeilijk is of als aanvulling op een efficiënt ventilatiesysteem, kun je luchtreinigers met HEPA-filters gebruiken om de luchtkwaliteit te verbeteren door het verwijderen van deeltjes en ziekteverwekkers uit de lucht. Meer informatie via <https://www.health.belgium.be/nl/gezondheid/zorg-voor-jezelf/kwaliteit-van-de-binnenlucht/luchtzuiveringssystemen>.
- 6. Vermijd recirculatie van lucht:** Vermijd ventilatiesystemen die lucht recirculeren zonder filtering, omdat deze systemen ziektekiemen kunnen verspreiden.

Uitgebreide informatie vindt u op <https://www.health.belgium.be/nl/gezonde-binnenlucht>.

Vaccinatie voor risicogroepen:

De doelgroepen verschillen lichtjes per vaccin, en worden in detail weergegeven door de Hoge Gezondheidsraad (<https://www.hgr-css.be/domein-vaccinatie>). In het algemeen raden we volgende groepen aan te bekijken met hun arts en apotheker welke vaccins voor hen geschikt zijn en terugbetaald:

- Kwetsbare personen, in het bijzonder de personen ouder dan 65 jaar, die veel gevoeliger zijn voor infectie, complicatie, en overlijden;
- Personen die onder hetzelfde dak wonen als
 - o kwetsbare personen: cocon vaccinatiestrategie om het risico van overdracht op de meest kwetsbare patiënten tot een minimum beperken;
 - o kinderen jonger dan 6 maanden zonder risicofactoren waarvan de moeder geen vaccin heeft gekregen tijdens de zwangerschap. Hierbij dient vermeld dat griepvaccinatie slechts geregistreerd is voor kinderen vanaf 6 maanden;
- Personen die in een (zorg)instelling of collectiviteit verblijven (zoals rusthuizen);
- Personen werkzaam in de gezondheidssector;
- Personen die moeilijk toegang vinden tot de gezondheidszorg, en/of die moeilijk te bereiken zijn voor gezondheidspreventie campagnes (zoals mensen in armoede, personen

RMG Risk Management Group

met een alcohol en/of drug verslaving, personen in gevangenschap, personen zonder verblijfsvergunning of dakloze personen, ...).

Voor kinderen bestaan aparte vaccinatieschema's waarvan een aantal respiratoire pathogenen deel uitmaken. Specifiek voor RSV worden de aanbevelingen verder uitgewerkt, rekening houdend met de terugbetalingscriteria die op moment van opmaak van dit Winterplan nog onvolledig gekend zijn.

Voor volwassenen tussen 18 en 65 jaar wordt na overleg met de arts op individuele basis een vaccinatievoorstel gedaan, rekening houdend met bepaalde risicofactoren (zoals leeftijd ouder dan 50 jaar, zwaarlijvigheid, roken, overmatig alcohol gebruik, ...).

Alle bijkomende informatie en veel meer kan u vinden op [de website van de FOD Volksgezondheid](#).